

Warszawa, 07.01.2014 r.

Szanowna Pani Profesor
Irena Lipowicz
Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowna Pani Profesor,

Działając w imieniu członków Polskiego Towarzystwa Wspierania Osób z Nieswoistymi Zapaleniami Jelita „J-elita” zwracamy się z prośbą o podjęcie działań zmierzających do zaskarżenia ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, w części dotyczącej kart parkingowych.

Dotychczasowe prawo przewidywało przyznawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym na podstawie wydanego przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności: orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień - wraz ze wskazaniem, o którym mowa w art. 6b ust.3 pkt 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.), przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełno-sprawności, spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 05-R lub 10-N.

Znowelizowana ustawa odbiera prawa do posiadania kart parkingowych osobom z lekkim stopniem, natomiast dopuszcza wydawanie kart osobom z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, a w przypadku osób z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym, prawo do karty parkingowej będą miały tylko osoby z orzeczoną przyczyną niepełnosprawności oznaczoną symbolem 04-O, 05-R lub 10-N.

Zmiana ta spowoduje, że osoby niepełnosprawne z innymi symbolami przyczyny niepełnosprawności zostaną pozbawione do niej praw z dniem 30 listopada 2014r. Będzie to miało miejsce nawet w sytuacji kart przyznanych bezterminowo. Oznacza to, że odbiera się beneficjentom już raz przyznane wcześniej prawo - co jest zaprzeczeniem zasady, że prawo nie działa wstecz. Takie działania uważamy za niekonstytucyjne

w kontekście praw nabytych, powodujące utratę zaufania do stabilności i trwałości stanowionego prawa.

Przy tworzeniu zmian nie wzięto także pod uwagę innych grup niepełnosprawnych, u których niepełnosprawność nie jest tak widoczna jak w przypadku 04-O, 05-R czy 10-N. Jednakże niepełnosprawni ci również mają istotne problemy w samodzielnym poruszaniu się.

Grupa niepełnosprawnych z nieswoistymi zapaleniami jelita (głównie jest to: choroba Leśniowskiego-Crohna i wrzodziejące zapalenie jelita grubego) zaliczana jest do grupy, w której przyczyną niepełnosprawności są choroby układu pokarmowego i oznaczana symbolem 08-T.

Najczęstszymi dolegliwościami tych osób są bóle brzucha i uporczywe biegunki, nierzadko masywne, nawet do kilkudziesięciu w ciągu doby. Nie bez znaczenia jest fakt, że osoby z tą niepełnosprawnością na skutek powikłań i działań niepożądanych leczenia, zapadają na kolejne choroby, które pogarszają wzrok, osłabiają kości. Jednym z częstych powikłań są zmiany stawowe. Praktyka orzecznicza wskazuje, że niezmiernie rzadko chorzy otrzymują kolejny symbol przyczyny niepełnosprawności, mimo czasami wielu dysfunkcji innych nich pokarmowy układów.

W świetle znowelizowanych przepisów znaczna część osób z NZJ, które do tej pory posiadały karty parkingowe - straci do nich prawo. Możliwość załatwienia swoich potrzeb fizjologicznych, zwłaszcza w sytuacjach pilnych, trudno nazwać „przywilejem”, jak większość określa posiadanie prawa do karty parkingowej. Karta parkingowa niejednej osobie pozwoliła uniknąć sytuacji uwłaczającej godności ludzkiej, kiedy dzięki szybkiemu zaparkowaniu pojazdu biegiem dotarła na czas do toalety.

Odebranie kart tym właśnie osobom - nosi znamiona dyskryminacji całej grupy osób z tą niepełnosprawnością i przyczyni się do tego, że część z tych osób zamknie się w domach, by być w pobliżu toalety. Uchwalona właśnie ustawa spowoduje wykluczenie społeczne części chorych na NZJ.

Dotychczasowe przepisy ustawy Prawo o ruchu drogowym nie przewidywały kart parkingowych dla wszystkich niepełnosprawnych. W rozumieniu tego przepisu osobą niepełnosprawną była osoba o obniżonej sprawności ruchowej, w orzeczeniu której zawarta była informacja o spełnieniu określonej przestanki. Po wprowadzeniu zmian w ustawie - osobą niepełnosprawną w rozumieniu tego przepisu będzie już tylko osoba o obniżonej sprawności fizycznej, posiadająca odpowiedni wpis w pkt. 9 orzeczenia ale jednocześnie posiadająca określony kod przyczyny niepełnosprawności. Zatem nawet jeśli przewodniczący składu orzekającego stwierdzi u osoby z umiarkowanym stopniem obniżoną sprawność ruchową, to osoba ta, z uwagi na inny kod przyczyny niepełnosprawności niż podany w ustawie, prawa do karty parkingowej nie będzie miała.

W artykule Beaty Rędzak, jaki ukazał się na stronie internetowej www.niepełnosprawni.pl pt. „Kogo wykluczą nowe przepisy dotyczące kart

parkingowych” zawarta jest wypowiedź Przewodniczącego Sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny - Sławomira Piechoty, który zaznaczył, że: „nie jest określone źródło kłopotów z ruchem, nie ma więc przeszkód by przy innych schorzeniach taką kartę wydać, jeśli to schorzenie przeszkadza w swobodnym poruszaniu się. To przewodniczący powiatowego zespołu ds. orzekania oceni daną sytuację.” Niezmiernie dziwi nas powyższa wypowiedź, bo przecież nowelizacja wyraźnie określa jakie to ma być „źródło kłopotów z ruchem” - musi to być 04-0, 05-R lub 10-N. Jeżeli zatem sam Przewodniczący Komisji Społecznej i Rodziny - nie rozumie treści wprowadzanych zmian, to być może pozostali posłowie również nie zdają sobie sprawy z krzywdy, jaką wyrządzają części osób niepełnosprawnych.

Potrzebę wprowadzenia nowelizacji ustawy powszechnie tłumaczy się koniecznością zmiany instytucji uprawnionej do wydawania kart parkingowych oraz koniecznością ograniczenia korzystania z kart przez osoby nieuprawnione a tymczasem faktycznym powodem jest zwyczajna weryfikacja osób uprawnionych, czyli odebranie kart wszystkim osobom z lekkim stopniem oraz z umiarkowanym o przyczynie innej niż określona w ustawie. Tym sposobem zostanie rozwiązana sprawa brakujących miejsc parkingowych.

Zamiast egzekwować właściwe wykorzystanie kart parkingowych, wszak mamy karty zgodne z wzorem unijnym (imiennie, ze zdjęciem i określonym terminem ważności) - to lepiej je wymienić? Czy to coś zmieni i nagle spowoduje przestrzeganie prawa? Wszystko odbędzie się kosztem osób niepełnosprawnych, bo za nowe karty będą musieli zapłacić.

Reasumując, uważamy iż powyższe argumenty stanowią istotne powody do podjęcia działań przez Rzecznika Praw Obywatelskich, zatem wnosimy jak na wstępie.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Magdalena Sajak

Prezes Zarządu Głównego
Towarzystwa „J-elita”

Agnieszka Kowalczyk

Sekretarz Zarządu Głównego
Towarzystwa „J-elita”

Do wiadomości:

- Pan Bartosz Artukowicz, Minister Zdrowia
- Pani Minister Ewa Polkowska, Szef Kancelarii Senatu
- Pan Jarosław Duda, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
- Pan Lech Czapla, Szef Kancelarii Sejmu
- Pan Tomasz Latos, Przewodniczący Komisji Zdrowia
- Pan Władysław Kosiniak-Kamysz, Minister Pracy i Polityki Społecznej

ul. Ks. Trojdena 4
02-109 Warszawa
tel. 695-197-144

KRS 0000238525
PEKAO S.A. I Oddział w Warszawie
48 1240 1037 1111 0010 0740 0594

www.j-elita.org.pl
biuro@j-elita.org.pl
prezes@j-elita.org.pl